

SAHARA

AVONTUUR REEKS

25. Skaduwee van Gister

MEIRING FOUCHE

SKADUWEE VAN GISTER

deur

MEIRING FOUCHE

en

proeflees en redigering deur
PIETER HAASBROEK

Gepubliseer deur:

SKATKIS BOEKE - UITGEWERS

Strand Mews

Strand

2025

SKADUWEE VAN GISTER

Die voorblad illustrasie vir die Sahara Avontuur Reeks is deur AI-sagteware gegenereer, wat die narratief verryk. Hierdie boek word vir die eerste keer in Afrikaans in e-boek formaat vrygestel.

Die kopiereg vir hierdie storie is voorbehou en mag nie in geheel of gedeeltelik herdruk of versprei word sonder die uitgewer se skriftelike toestemming nie. Herdrukking sluit enige elektroniese of meganiese vorm in, soos e-boeke, fotokopiëring, skryf, opname op band, of enige ander manier om inligting te stoor of toegang daartoe te verkry. Alle karakters en gebeurtenisse in hierdie storie is suiwer fiktief en het geen verbintenis met enige lewende of oorlede individue nie.

SKADUWEE VAN GISTER

deur Meiring Fouche

Gepubliseer deur:

Skatkis Boeke - Publiseerders, Strand Mews, Strand 7140
Suid Afrika

Kopiereg @ Pieter Haasbroek (2025)

Aanlyn Stoor: <https://panther-ebooks.com>

Webwerf: <https://www.softcoverbooks.co.za>

OPSOMMING

Die verhaal begin in Dini Salam, 'n voorposdorp van die Franse Vreemdelegioen. Kolonel Le Clerq is bekommerd oor die verdwyning van sersant O'Reiley en sy patrollie in die Sahara. Hy bespreek die situasie met kaptein D'Arlan, 'n ervare offisier wat bekend staan as die "Houdini van die Sahara". D'Arlan vermoed dat die Arabiere, ondanks hul oënskynlike vreedsaamheid, moontlik iets met die verdwyning van O'Reiley te doen het, dalk as deel van 'n groter plan. Le Clerq is huiwerig om nog 'n patrollie te stuur, uit vrees vir verdere verliese. D'Arlan bied aan om self 'n uitgesoekte span te lei om na O'Reiley en sy manskappe te gaan soek.

Die verhaal fokus nou hoofsaaklik op Teuns Stegmann, 'n Suid-Afrikaanse legioen soldaat in D'Arlan se patrollie. Hulle volg 'n verdwaalde Arabier se spoor, wat hulle na 'n lokval lei. Die Arabiere, onder leiding van 'n sjeik, eis dat Teuns aan hulle uitgelewer word. D'Arlan weier, maar die situasie word gekompliseer deur die feit dat O'Reiley en sy manne ook êrens gevange gehou word. Teuns voel 'n groeiende las van verantwoordelikheid, aangesien sy teenwoordigheid die spilpunt word van 'n dodelike skaakspel. Teuns, in 'n poging om sy kamerade te red, trotseer D'Arlan se bevel en gaan eiehandig na die Arabiere se kamp.

Teuns probeer onderhandel, maar word gekonfronteer met 'n skokkende openbaring en 'n onverwagse wending. Die Arabiere soek 'n geheime landkaart, wat hulle glo in Teuns se besit is, en Danielle, 'n vrou uit Teuns se verlede, word betrek om verdere druk op hom uit te oefen. Sal Teuns, in die aangesig van marteling, verraad, en die dreigende dood van sy vriende, swig voor die Arabiere se eise, selfs al ontken hy dat hy die nodige inligting besit? Die onthulling van 'n onverwagse waarheid lê verborge in die geheime van die verlede.

UITTREKSEL

D'Arlan voel hoe die spanning in hom opstoot. Die oomblik van beslissing nader met snelle skrede, want nou is Teuns nie meer ver van daardie klein reguit linie wat hom tegemoet beweeg nie. "Hou julle gereed, *mes amis*," beveel hy en kyk weer vlugtig na die wagtende Arabiere, maar hulle lyk almal soos standbeelde wat uit klip gehou is. In sy binneste sê hy vir homself. "Nog 'n paar oomblikke, D'Arlan, dan sal jy weet of jy op hierdie middag slimmer was as daardie kind van die woestyn, die sjeik van die Oerdoo. Nog 'n paar oomblikke dan sal jy weet of jy geslaag het en of hy geslaag het."

Teuns Stegmann skat die afstand na die bewegende manne. Hy dink dit is nou tyd dat hy die bevel gee wat D'Arlan aan hom baie duidelik uitgespreek het. Die bevel is dat wanneer hy, Teuns, regoor die strepie manne kom, hy sal omsit en hardloop. Hulle moet by hom aansluit en ook hardloop so al wat hulle kan. Hulle vlug terug na waar D'Arlan wag, sal gedek word deur intensiewe vuur van die snelgewere. Op die manier, so hoop D'Arlan, sal hy nie alleen vir O'Reiley en sy paar manskappe uitgelewer kry nie, maar sal hy ook vir Teuns Stegmann behou. En die belangrikste, dan het hy nog agt ekstra vegters om die Arabiere te leer waar Dawid die wortels gegrawe het.

Teuns besluit dat die manne nou naby genoeg is om D'Arlan se bevel aan hulle tuis te bring.

Op dieselfde oomblik toe hy sy pas verlangsaam om hulle die bevel te gee, merk hy iets op, iets wat hom nou soos 'n harde slag tref. Dit verbaas hom dat hy dit nie eerder raakgesien het nie, maar tog is hy dankbaar dat hy dit tog nou raakgesien het.

Met 'n koue steek deur sy liggaam besef Teuns Stegmann dat die paar manne wat so doodluiters na hom toe aangestap kom, nie legioenmanne is nie. Hulle is Arabiere. Arabiere in die monderings van O'Reiley en sy paar manne.

25. SKADUWEE VAN GISTER

Hoofstuk 1

VERLORE PATROLLIE

Gryserige kolonel Le Clerq, kommandant van die garnisoen van die Franse Vreemdelegioen in die voorposdorp Dini Salam, trek met 'n woedende beweging 'n ronde kring op die landkaart van die suidoostelike Sahara wat teen sy kantoormuur hang. “Dit is in hierdie gebied waar O'Reiley se patrollie moes weggeraak het,” sê Le Clerq vir kaptein D'Arlan, die klein blas Fransman wat met sy hande agter sy rug saamgevou, hier langs die opgewonde kolonel staan. “Dit is 'n verderflike, ellendige besigheid,” sê Le Clerq magteloos. “Hoe moet ek dit teenoor die opperbevel verantwoord wanneer 'n patrollie van Dini Salam sommer tussen neus en oë in die Sahara verdwyn? Of dink jy hulle sal nog terugkeer, D'Arlan?” vra hy skerp, swaai na die kaptein om en staar in sy oë. “Dink jy daar is nog 'n vae moontlikheid dat O'Reiley-hulle kan terugkom?”

D'Arlan skud sy kop stadig. “Nee, *mon Colonel*,” sê D'Arlan met 'n sug. “Ek is bevrees ons moet dit maar aanneem dat O'Reiley en sy manne nie gaan terugkom nie. Dit is nou al meer as twee weke dat hulle terug moes gewees het.”

“Ek kan dit net nie verstaan nie,” sê Le Clerq en slaan 'n woedende houer die lug met sy offisierstaf. “Wat kon tog van hulle geword het? Die aasvoëls het hulle tog nie opgevreet nie. Hulle is tog seker nie so onnosel om in 'n sandstorm om te kom, of te verdwaal, of dood te gaan van die dors nie. Hulle weet goed genoeg waar elke oase in hierdie gebied is. Hulle weet hoe om hulle in 'n sandstorm te gedra. Nou, wat kon van hulle geword het? Gedros het hulle tog seker nie.”

“En die Arabiere?” vra D'Arlan terwyl hy stip na die landkaart bly staar.

“Arabiere!” proes Le Clerq en sy gesig word rooi van ontstokenheid. “Moenie gek wees nie, D'Arlan,” sê die kolonel. “Die Arabiere is

vreedsaam, sover ek weet. Watter rede sou hulle in hierdie stadium hê om 'n patrollie van die Vreemdelegioen te oorrumpel? Buitendien, dit sou meer as 'n Arabiese patrollie gekos het om O'Reiley-hulle te oorrumpel, want hulle is tot die laaste man toe goed bewapen. Nee, ek dink dit is bog, D'Arlan.”

“Heel moontlik, Kolonel,” antwoord D'Arlan kalm. “Maar al wat ek weet, is dat 'n mens die Arabiere nooit kan vertrou nie. Hulle is oënskynlik nou baie vreedsaam, maar wie sê daar het intussen nie al weer iets gebeur wat hul maanhare laat regop staan nie?”

Le Clerq trek weer onbewus 'n sirkel op die landkaart. “Hier is dit waar hulle moes verdwyn het,” sê hy. “Want hierheen het ek hulle gestuur. Ek het hulle maar net daarheen gestuur omdat ek nuuskierig was om te weet wat onder die kleiner stammetjies in daardie gebied aangaan. Dit is so 'n afgeleë deel, D'Arlan. Geen groot stamme in daardie omgewing nie. En nou het hulle skoonveld verdwyn. Hoe verklaar 'n mens dit? Wat moet ek doen? Moet ek nou die hele garnisoen van Dini Salam agter hulle aanstuur? Net agt man, O'Reilly en sewe manskappe, die het verdwyn soos mis voor die son.” Meteens swyg die kolonel en kyk onderlangs, betekenisvol na D'Arlan. “Dink jy hulle kon gedros het, *mon ami*? Dink jy daar bestaan so 'n moontlikheid?”

“Ek dink daardie idee kan ons onmiddellik verwerp, Kolonel,” antwoord D'Arlan sonder die minste aarseling. “As daar een man is wat nooit uit die Legioen sal dros nie, dan is dit O'Reiley. En die sewe kêrels wat hy by hom het, is almal betroubare kêrels. Nee, ek dink nie daar is so 'n moontlikheid nie, Kolonel. Agter die verdwyning van hierdie manne sit iets anders en ek het so 'n snaakse gevoel dat dit iets groter is as wat ons ons verbeel.”

“'n Opstand van die Arabiere?”

“Ek dink nie so nie, Kolonel,” antwoord D'Arlan. “Ek dink die verdwyning van hierdie patrollie van O'Reiley het niks te doen met die opstand van Arabiere nie.”

‘ “Nou wat dan?”

“Ek dink dit het te doen met die een of ander set. Dit kan te doen hê met die voorloper tot ’n aanval, maar nie met die aanval self nie. Ek kan nie los kom van die idee dat die Arabiere hierdie patrollie buitgemaak het met ’n spesifieke doel nie.”

“Nou ja, ek weet nie,” sê Le Clerq kreunend. “Ek sit met my hande in my hare. Ek kan die manne nie sommer aan die vergeetheid oorlaat nie. Maar aan die anderkant, wat moet ek doen om uit te vind wat van hulle geword het?”

“Daar is net een uitweg, *mon Colonel*,” antwoord die skraal blas kaptein wat bekend staan as die Houdini van die Sahara omdat hy al soveel male op wonderbaarlike wyse uit die greep van die Arabiere weggekom het.

“En dit is?” vra Le Clerq.

“Nog ’n patrollie, *mon officier*...”

“Is jy dan van jou sinne af, D’Arlan? Moet ek nog ’n patrollie die woestyn instuur agter O’Reiley-hulle aan om die ook te verloor? Watter waarborg is daar dat as O’Reiley en sy patrollie verdwyn het, die patrollie wat ek agter hulle aanstuur nie ook sal verdwyn nie? Waarom stel jy voor dat ek so ’n risiko moet loop? As iets met hierdie patrollie gebeur, sal ek dubbel skuldig en dubbel onbevoeg lyk. Dit sal die einde beteken van my loopbaan in die Vreemdelegioen.”

“Dit kan so wees, Kolonel,” antwoord D’Arlan. “Maar ek kan aan geen ander alternatief dink nie. Ons kan tog nie ’n hele garnisoen agter O’Reiley aanstuur nie. En daarby kan ons nie met gevoude hande hier bly sit terwyl agt man van die Vreemdelegioen soos groot spelde in die Sahara verdwyn het nie. Hoe dink u, wat sal die opperbevel sê as daar uitgevind word dat ons niks gedoen het om te probeer uitvind wat met O’Reiley en sy manne gebeur het nie?”

“Dit is ook waar,” sê Le Clerq driftig. “Dit is heeltemal waar. Maar ek kan myself net nie sover bring om te besluit om nog ’n patrollie in die

weegskaal te plaas nie. Kan jy dit verstaan, D’Arlan? Om een patrollie te verloor, is erg, maar om twee te verloor, is onvergeeflik. Afgesien van alle ander dinge sal dit my loopbaan as kommandant van Dini Salam ruïneer.”

“Nie as u die regte soort patrollie stuur nie, Kolonel,” sê D’Arlan. Daar is meteens verligting in Le Clerq se gespanne oë. Hy draai sy gesig vraend na die kaptein. “Die regte patrollie?” vra hy. “Hoe lyk ’n regte patrollie nou eintlik?”

“Die regte patrollie,” sê D’Arlan,” sal bestaan uit kaptein D’Arlan en tien man deur homself uitgesoek.”

Le Clerq snork en staar ’n bietjie verlore na die groot landkaart. “En wat, as ek mag vra, sal so ’n patrollie so besonders maak?” vra hy. “Of gaan kaptein D’Arlan en sy tien man almal wapenrusting van staal aantrek? Of is hulle so goed dat hulle ’n Arabiese leer kan weerstaan? Wat maak hulle beter as die patrollie van O’Reiley?”

“My liewe Kolonel,” antwoord D’Arlan,” ek wil nie graag opdringerig of grootpraterig klink nie. Maar daar is mense wat die Sahara beter verstaan as ander mense. Daar is mense wat beter ondervinding het van die Sahara as ander mense. En so is daar mense wat vindingryker is as ander. Dit sal seker nie die eerste maal wees wat ek my op ’n gewaagde ekspedisie begewe nie. En as ek tien uitgesoekte manne by my het, sien ek kans om ’n klomp dinge aan te vang voordat ek in die hande van die Arabiere val.”

Le Clerq glimlag in sy vuus hoewel sy gesig heeltemal uitdrukkingloos is. Hy het so gehoop dat D’Arlan die woorde sou spreek, want D’Arlan verlos hom nou uit ’n groot twyfel en uit ’n knaende krisis. Hy weet wat die klein kaptein daar sê, die waarheid is. Hy weet dat die klein mannetjie hier langs hom weergaloos dapper is en weergaloos slim. Die Arabier wat hom vang en hom behou, kan deur sy eie volk tot ridder geslaan word as so iets onder die Arabiere bestaan.

Maar omdat hy vir D’Arlan so ’n respek het, ’n diepe waardering en so

'n broederlike gehegtheid, het hy nog steeds geweier om iets soos hierdie aan die hand te doen. Le Clerq het besluit dat so 'n voorstel nie van hom sal kom nie. Terselfdertyd het hy heimlik gehoop dat die voorstel van D'Arlan sou kom. Daarom sê hy nou. “*Mon ami*, ek waardeer jou voorstel en jou bereidwilligheid om so 'n patrollie te lei. Maar ek is nie so seker dat ek dit gaan aanvaar nie. Jy weet natuurlik, D'Arlan, dat jy 'n uiters waardevolle man vir die Franse Vreemdelegioen is, sonder dat ek dit vir jou hoef te sê. Jy weet natuurlik dat jy op hierdie ekspedisie met onbekende, onverklaarde en gevaarlike faktore te doen gaan kry. Daarom weier ek om jou te vra om dit te doen of om jou te beveel om dit te doen.”

D'Arlan lag saggies oor die onbeholpe diplomاسie van sy leier. “Nie een van die twee sal nodig wees nie, *mon Colonel*,” sê hy. “U hoef my nie te beveel of te vra om hierdie patrollie te lei nie, want ek het dit self aangebied. Laat ons dit so stel dat vrywilligers onder my leiding aangebied het om na die verlore patrollie te gaan soek.”

Le Clerq staar met 'n betekenisvolle glimlag na hom.

“U sien, Kolonel,” sê D'Arlan,” as u dit toelaat, kan niemand later met 'n vinger na u wys as daar dalk iets gebeur nie. Ons is bloot vrywilligers wat ons dienste aangebied het en u het daardie dienste aangeneem.”

Le Clerq draai om en stap na sy lessenaar toe. Met die offisierstaf slaan hy 'n versigtige hou na die nek van die konjakkbottel, net rakelings mis. Hy sit in sy draaistoel terwyl D'Arlan voor die lessenaar kom staan. “As jy moet sê wat van O'Reiley geword het, wat sal jy sê, D'Arlan?” vra Le Clerq.

“Ek is bevrees, *mon Colonel*, daarop kan ek nie antwoord nie. Daar kon soveel dinge met O'Reiley-hulle gebeur het. Hoewel u nie so skyn te meen nie, kon hulle verdwaal het. Hul kos en water kon ingegee het. Hulle kon miskien onverwags deur die Arabiere oorrompel gewees het. Nog talle ander dinge kon met hulle gebeur het. Nee, ek is nie van plan of bereid om hier 'n raaiskoot te waag nie. Ek dink dit sal veel beter

wees as 'n patrollie dadelik uitgaan om te gaan vasstel wat van O'Reiley en sy klein garde geword het.”

“Dankie vir die aanbod, *mon ami*,” sê Le Clerq formeel, sy oë ernstig. “Dit word aanvaar.”

“Dankie, *mon Colonel*,” sê D'Arlan. “Ek wil nog vannag vertrek. Staan dit my dan vry om die tien man uit te soek?”

“Jy kan saamvat net wie jy wil, *mon ami*. Jy sal sorg dat elke man ten beste gewapen is. En dit is 'n bevel.”

“Dankie, *mon Colonel*, ek sal sorg vir voldoende wapens. Hoewel ek 'n gevoel het dat dit nie vir ons nodig gaan wees om veel te skiet nie. Soos ek u reeds gesê het, het ek 'n gevoel dat ons nie hier met oorlog te doen het nie, maar eerder met 'n geslepe set wat tot iets groters moet lei.”

Le Clerq trek die laai van sy lessenaar oop, haal daar 'n afskrif uit van die duidelike en omsigtige bevel wat hy aan sersant O'Reiley, die rooikop van die Vreemdelegioen, oorhandig het voordat hierdie skynbaar noodlottige patrollie uitgetrek het. “Lees hierdie noukeurig,” sê Le Clerq. “Dit dui in besonderhede die gebied aan waarheen ek O'Reiley gestuur het. As jy wil, kan jy 'n afskrif laat maak.”

Maar D'Arlan is so verdiep in die bevel dat hy skaars hoor wat Le Clerq sê. Hy lees dit een maal deur, toe staan hy op en stap na die landkaart. Met die stuk papier in sy een hand en 'n potlood in die ander ondersoek hy die gebied wat in die bevel genoem word. Dit verdiep sy belangstelling en verbasing. Dit is heeltemal korrek wat Le Clerq vroeër gesê het, die streek is myle verwyderd van die naaste groot Arabiese stam. Die klein spikkels op die landkaart dui op klein vreedsame Arabiese stamme, meestal stammetjies wat weggebreek het van die een of ander hoofstam en nou 'n rustige, kalme bestaan voer by die een of ander oasetjie of by die een of ander gehug wat al jare der jare bestaan. Dis nie vegters wat hierlangs woon nie, net vreedsame mense wat hul kamele en bokke oppas en hul perde versorg en slegs af en toe deur 'n ondernemende karavanier besoek word. Jare gelede was hy self in

daardie streek, maar hy onthou dit nog goed. Dit is 'n streek waar die Sahara nie so woedend is soos elders nie. Droog en warm is dit daar wel, maar 'n mens kry daar minder van die bergagtige reuseduine met hul kruine wat soos skerp lemme teen die aandlug lê. Hierdie is 'n gelyker wêreld, besaai met skynbaar onmeetlike sandvlaktes en hier en daar die ronde rug van 'n platterige duin wat deur die hand van die natuur hier gevorm is. Hy kan net nie aanneem dat O'Reiley-hulle hier kon verdwaal het nie.

Met die oog van 'n kenner werk D'Arlan die verhouding van hierdie streek uit met die ander gebiede waar die groot stamme woon. Dit is ook nie Doelak wêreld hierdie nie, want dit is betreklik ver van die Atlas-gebergtes geleë. Dit is ook nie die streek van die Berbers nie. Dit lê uit die pad van die wrede Touaregs.

Dit is die naaste geleë aan die streek van die Oerdoe-Arabiere. En selfs die Oerdoe is 'n betreklik vreedsame stam wat heel ver na die Suidweste geleë is. Die Oerdoe het in die afgelope jare maar weinig moeilikheid gemaak. Maar hier waar hy nou voor die landkaart staan, wonder D'Arlan of die oorlogsgogga hulle nie dalk gebyt het nie. Hy ken die Oerdoe as 'n betreklike beskaafde stam wat in die verlede baie vatbaar geblyk het vir die idees en metodes van die beskaafde wêreld. Hulle is ruiters by uitnemendheid en as vegters is hulle weergaloos. Hulle haat vir die Vreemdelegioen is seker nie minder as die van enige ander Arabier nie, maar hulle het hulle in die verlede nog altyd bedwing omdat hulle agterdog koester teen die Doelaks, die grootste en sterkste stam.

D'Arlan laat hom egter nie deur hierdie feite op 'n dwaalspoor bring nie, want hy weet dat die Oerdoe vanweë hul blinde nasionalisme net so vatbaar is vir die geringste vonk as enige ander stam, en hy weet ook dat wanneer die oorlogslus eers in hulle ontbrand, hulle hul nie van stryk sal laat bring deur hul jaloesie op die Doelaks nie. Wanneer oorlog in erns uitbreek, dit weet D'Arlan, sal die Oerdoe nie skroom om aan die sy van die Doelaks of enige ander stam te veg nie.